

24. 2. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová úprava pobytu cizinců na evropské a české úrovni

1. ledna 2011 nabyla účinnosti novela zákona č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, která byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 427/2010 (dále jen „zákon“). Novela zákona zejména reflektuje závaznou úpravu tzv. vízového kodexu, jež je upraven v Nařízení Rady ES č. 539/2001 a jímž je harmonizována úprava členských států ohledně pravidel vízového a bezvízového styku s osobami třetích zemí a zaveden společný postup a spolupráce v rámci Schengenského prostoru Evropské unie. Novela přináší několik zásadních změn, které se týkají pracovišť orgánů státní správy vyřizujících náležitosti spojené s pobyttem cizinců na území České republiky a dále i podmínek pobytu.

Rödl & Partner

Tento článek je zaměřen zejména na změny týkající se změn u vízového a bezvízového pobytu osob na území našeho státu, jež nejsou příslušníky členských států Evropské unie, tzv. cizince (dále též jen „příslušník třetího státu“).

Úvodem je nutné upozornit na významnou organizační změnu v soustavě pracovišť vyřizujících agendu pobytu cizinců na území České republiky z důvodu transformace uspořádání soustavy cizinecké policie. Oproti dosavadnímu stavu, kdy věcně příslušné byly inspektoráty cizinecké policie a regionální pracoviště Ministerstva vnitra, bude nyní většina záležitostí, zejména řízení ve věcech dlouhodobých víz a dlouhodobých pobytů, projednávána na nově etablovaných regionálních pracovištích Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky. V kompetenci cizinecké policie však i nadále zůstane například ohlašovací povinnost po příjezdu cizince, vydávání potvrzení o krátkodobém pobytu a jeho prodloužení, kontrola legálnosti pobytu cizince na území České republiky.

V důsledku vízového kodexu dochází k nové úpravě řízení u krátkodobých a dlouhodobých víz. Přílohy I. a II. vízového kodexu přímo stanoví seznam zemí, pro jejichž příslušníky je nezbytných předpokladem pro vstup na území členského státu vízum, a zemí, u kterých vízum vyžadováno není.

U krátkodobých víz (tj. víz k pobytu do 90 kalendářních dnů) tak došlo ke značnému zjednodušení procesu a posílení postavení žadatele o vízum. Obecně pro pobyt osoby na území Schengenského prostoru pro dobu nepřesahující tři měsíce v průběhu půl roku, je nutné požádat o jednotné vízum, které opravňuje svého držitele pobývat na území státu, kde bylo vízum vydáno, ale i ostatních zemí v rámci Schengenu. Podmínky pro vydání víza jednotně stanoví vízový kodex. Žadatel je nově oprávněn podat odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza.

Pro pobyt příslušníka třetí země delší než tři měsíce během půl roku na území Schengenského

prostoru, respektive na území České republiky, je taková osoba povinna požádat o dlouhodobé vízum. Podmínky pro tento druh pobytu stanoví národní úprava jednotlivých členských států, resp. jsou ponechány v její výlučné kompetenci, s výjimkou oprávnění volného pohybu pro držitele dlouhodobých víz po členských státech Schengenu.

S určitými výjimkami stanovenými vyhláškou Ministerstva vnitra č. [429/2010](#) Sb. (mj, USA, Austrálie, Kanada, Mexiko, Izrael), mohou nyní žadatelé žádat o dlouhodobé vízum pouze na zastupitelském úřadu země svého původu (tou je nejen země, jejímž je státním příslušníkem, ale též země, která mu vydala platný cestovní doklad, nebo na jejímž území má osoba povolen trvalý anebo dlouhodobý pobyt).

O žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu rozhoduje nově Ministerstvo vnitra. Nebude-li žádosti vyhověno, bude zamítnuta, přičemž důvody jejího zamítnutí musí být uvedeny. Žadatel je oprávněn po uplynutí lhůty 15 kalendářních dnů ode dne doručení odůvodněného zamítnutí žádosti požádat o její nové posouzení.

Bude-li žádosti vyhověno, je žadatel povinen se osobně dostavit na příslušné regionální pracoviště Ministerstva vnitra za účelem pořízení biometrických údajů, tj. otisků prstů a zobrazení obličeje. Další významnou novinkou je zavedení nové podoby víz pro občany třetích zemí od května 2011, a to ve formě průkazů o povolení pobytu s biometrickými údaji. Až bude vyhotoven samotný průkaz o povolení k dlouhodobému pobytu a žadatel bude vyzván k jeho vyzvednutí ve stanovené lhůtě. Po marném uplynutí stanovené lhůty bude řízení bez dalšího zastaveno, přičemž dále může být žadatel sankcionován pokutou do výše 10.000 Kč. Staré průkazy bez biometrických údajů zůstávají v platnosti po dobu v nich uvedenou. V případě jakékoli změny v údajích uvedených v průkazu nebo prodloužení jeho platnosti, je vydáván průkaz nový.

Důležitou novinkou je, že omezení platnosti průkazů o povolení k dlouhodobému pobytu. Podle staré úpravy bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno na dobu v něm uvedenou, nejdéle na dobu 1 roku, s možností opakovaného prodloužení, vždy však nejdéle o 1 rok. Nově je platnost průkazu stanovena na maximálně šest kalendářních měsíců. Je proto nutné, aby si držitel této krátké doby platnosti byl vědom a po určité době požádal o prodloužení anebo ze země vycestoval, a tím vyloučil možnost nelegálního pobytu.

Dále je nutné upozornit, že v případě povinnosti předložení průkazu pro prokázání zajištění dostatečných prostředků k pobytu musí žadatel automaticky předložit mezinárodně uznávanou platební kartu, výpis z bankovního účtu nebo jiný podobný doklad o zajištění finančních prostředků prokazující skutečnost, že je cizinec oprávněn k dispozici s těmito prostředky po celou dobu pobytu. Oproti původní úpravě odpadá povinnost rozhodujícího orgánu vyzvat žadatele k předložení těchto listin.

V neposlední řadě je pro občany třetích zemí významná změna týkající se zdravotního pojištění. V případě, že žadatel žádá o povolení v zahraničí, má povinnost k žádosti předložit doklad osvědčující jeho zdravotní pojištění. Přitom je nezbytné, aby toto zdravotní pojištění pokrývalo všechny náklady spojené s nutnou a neodkladnou zdravotní péčí, náklady spojené s převozem s pojistným limitem min. 60.000 EUR. Poskytovatelem zdravotního pojištění však může být nejen česká pojišťovna, ale i pojišťovací společnost některého z členských států EU.

Poměrně podstatným novým institutem je tzv. modrá karta, která opravňuje cizince k pobytu a současně také k výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci, jež má usnadnit a motivovat příliv vzdělaných cizinců - odborníků na území České republiky.

Novela dále zavádí řadu dalších významných novinek, nicméně účelem tohoto článku není podat

komplexní přehled všech změn zákona, ale poukázat na jeho klíčové dílčí aspekty ve vztahu k příslušníkům třetích zemí.

Závěrem bych však rád upozornil i na skutečnost, týkající se občanů členských států EU, a to konkrétně vztahující se k potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky. V rámci Schengenského prostoru nemají občané EU povinnost o toto potvrzení požádat, a to ani v případě jejich pobytu na území České republiky delšího než tři kalendářní měsíce. Lze však jen doporučit občanům EU, aby si toto potvrzení opatřili, jelikož v mnoha případech to bývá jediný úřední doklad o tom, že zde skutečně pobývají nebo pobývali delší dobu (např. pro účely studia, výpůjček, hypoték, uplatnění slev u Českých drah a MHD, obstarání českého řídičského průkazu apod.). Toto potvrzení je také jedním z podpůrných podkladů dokládající bydliště pro účely prokázání a splnění podmínek daňového rezidentství v České republice.

Thomas Britz
Advokát/Rechtsanwalt

[Rödl & Partner, v.o.s.](#)

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Česká Republika

Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)

- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)